

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΠΟΥΛΗΣΕ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΤΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΒΟΛΟ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΟΚΤΟΡΟΣ ΦΑΟΥΣΤ

Πώς συνάντησε τον Διάβολο.—Τό μεταξύ των υπογραφών συμβόλαιον.—'Ο έρωσ του Φάουστ προς την ώραϊαν 'Ελένην.—'Η κατάβασις του στον 'Αδη.—Τά τάγματα των Δαιμόνων.—'Ο ήρλικώδης θάνατος του Φάουστ.

Ποιός δέν γνωρίζει τον Φάουστ ; Τόν «Φάουστ» που πούλησε την ψυχή του στο Διάβολο, τό Μεριστοφελή, για να ξαναγίνη νέος ; Τον «Φάουστ», τό άριστουργήμα του Γκαίτε, τόν «Φάουστ», τό ύπέροχον του Γκούνα μέλοδραμα ; Τήν ύπόθεσιν του άριστουργήματός του αυτού ο Γκαίτε την έπηρε από σχετικούς Γερμανικούς θρύλους. Καί ίδου τι αναφέρει περί του περιφήμου αυτού άνθρώπου ή Γερμανική παράδοσις :

«... 'Ο δόκιμος Φάουστ ήταν γιού; ενός χωρικού άπ' τη Βεϊμάρη. Είχε όμως κι' ένα πλούσιο θείο που κατοικούσε στη Βυτεμβέργη κι' ο θεϊός του αυτός ανέλαβε να τόν σπουδάση και τόν υιοθέτησε μάλλον γιατί έστερείτο άλλων κληρονόμων. 'Ετσι ο νεαρός Φάουστ έσπουδάσεν Θεολογίαν, την σπουδιωτέραν επιστήμην του καιρού εκείνου, και έγινε διδάκτωρ. 'Επειδή όμως ήτο νέος χωρίς φρόνησιν έπεριφρόνησε την άγίαν γραφήν και διήγε βίον διεφθαρμένον και άσεβή !

'Ετσι είχαν τό παράγματο όταν ο άσεβής Φάουστ έπληροφορήθη ότι στην Κρααμβία, στο βασίλειο της Πολωνίας, υπήρχε μεγάλη σχολή τής μαγείας, έπιστημοσύνη, εις την όποιαν διεκέρταν άνδρες καταγινόμενοι εις τά Χαλδαϊκά, Περσικά, Φοινικικά, 'Αραβικά και 'Ελληνικά γράμματα, εις τά σύμβολα, τους χαρακτήρας, τους έξορισμούς και τάς γοητείας, την νεκρομαντείαν, τά φίλτρα, τάς μαγείας, την μαντείαν, τάς επφοδάς και τά παρόμοια. Αυτό ήρκεσεν για να επιδοθῆ ο Φάουστ στην μάθησι τής μαγείας και άλλων σχετικῶν επιστημῶν. Δέν ήθελε πια να λέγεται θεολόγος, και ήρχολεϊτο νύχτα και μέρα με τίς νέες του μελέτες. Σ' έλάχιστον χρονίον διάστημα κατόρθωσεν έτσι να μάθη τελείως μαθημιατικά και άστρολογίαν και να διακριθῆ. 'Εγινε συγχρόνως φαρμακοποιός και θεράπευσεν πολλούς άνθρώπους διά φαρμάκων, διά χόρτων, ριζῶν, ύδατων και κλιστηρίων...»

Αυτό αναφέρει αρχικώς ή γερμανική παράδοσις περί του Φάουστ και προσθέτει πως είχε καταστεί πολυμαθέστατος. 'Εγνώριζεν όλες τάς επιστήμας του καιρού του, ήτο θεολόγος, ιατρός, άστρολόγος, μαθημιατικός, καλός ρήτωρ, ήτο τέλο; ισχυρός νοῦ; και διανοήθη ν' άπαρηθῆ τόν Θεόν του !

—'Ενα βράδυ περιπατοῦσε σ' ένα πυκνό και σκοτεινὸ δάσος, παρά την Βυτεμβέργην κείμενον, ως πιστεύεται. 'Εκει κατόρθωσε με διάφορα καταχθόνια και σατανικά μέσα να καλέση πλησίον του τόν διάβολον ! 'Ητο ή ώρα 9 πὸς τάς 10 τήν νύχτα. 'Ο έξοριστικός και προσκληθεις ύπ' αὐτοῦ διάβολος, δέν άγηρε να έφανισθῆ μπροστά του. 'Ο Φάουστ δέν τά έχασε καθόλου. 'Ανοιξε συζητήσιν με τόν διάβολον και τοῦ υπεσχέθη να τοῦ παραδώσῃ και τήν ψυχὴν και τό σῶμα του και να ύπακούη εις όλες αὐτοῦ τάς θελήσεις, ὑπό τόν όρον όμως να τοῦ προσφέρῃ και ο διάβολος —χρείας τυχεύσης— τάς υπηρεσίας του, όταν θα είχε τήν ανάγκην του. 'Ο Διάβολος—Μεριστοφελής; έδέχθη ευχαρίστως τήν πρότασιν αὐτῆν του Φάουστ. Τό σχετικὸν συμβόλαιον συνετάχθη και ο άπαίσιος Φάουστ έπώλησε οριστικῶς τήν ψυχή του στον διάβολο !...»

Παραθέτομεν εδώ τό σχετικὸν μετά του διαβόλου συμβόλαιον του Φάουστ :

«'Ο 'Ιωάννης Φάουστ, δόκιμος, διά του παρόντος ιδιοχείριστον μου έγγραφου έτικροῦ συμφωνίαν γενομένην μεταξύ έμου και του πνεύματος του καλουμένου Μεριστοφελή και ὑπηρετούνης εις τόν έν τῆ 'Ανατολή ήγεμόνα τῆ; κολάσεως. Διά του συμβόλαιου του μεταξύ αυτού και έμου υπογραφέντος, τόν έν λόγῳ πνεῦμα ὑποχρεούται να με οδηγῆ, να με διδάσκη, και να ύπακούη εις έμῃ καθ' όλα, έγω δὲ τῷ ὑποχέθην και τό έπιβεβαίω ένταῦθα, ότι επί 24 ἔτη από τῆς ήμερομηνίας, ήν φέρει τό παρόν έγγραφον, θα διατελώ ὑπό τήν οδηγίαν του, δηλαδή θα με διοικῆ άλλα και θα μου προσφέρῃ πᾶν καλόν μεθ' όλων τῶν αναγκαίων τῆ ψυχῆ μου, τῆ σαρκί μου, τῆ αἵματι μου και τῆ υγείας μου, θέλω δε διατελεῖ ὑπῆκοος αὐτοῦ έσαυεί. 'Εν τούτοις άπαριστοῦμαι πᾶν τό αναφερόμενον εις τήν ζωὴν του Κυρίου τῶν οὐρανῶν, και τῶν θνητῶν όλων, κηρύττομαι δε καθ' όλα ὡς άνήκων τῷ άνω ρηθέντι πνεύματι. Πρὸς ασφάλειαν τέρας και έπιβεβαίωσιν, έγραψα ιδιοχείριστος τήν παρούσιν διμολογίαν και ὑπέγραψα αὐτήν διά του αίματός μου, ὅπερ επί τῷ σκοπῷ τούτῳ εξήγαγον από τῶν φλεβῶν μου έν γνώσει και συναίσθησι, έν δεινοίαι και βολήσῃ; άπεφάσιστα, έσφράγισα και βεβαίω; ! ! !

Κατόν τῆς ὑπογραφῆς του συμβόλαιου αὐτοῦ, ο διάβολος άπέκτησεν όλα να παραχωρηθέντα εις αὐτόν δικαιώματα επί του άτυχούς δόκτορος.

Τοιουτοτρόπως ο Φάουστ είχε μεν τάς δυσαρέστους αὐτοῦ πρὸς τόν διάβολον ὑποχρεώσεις, άλλ' άπ' έτέρου ἀτελείβανε και πολλές υπερόχους ήδονάς, τάς όποιάς ἀπολαμβάνον συνήθως ; οί μετά τοιούτων πνευμάτων έχοντες δυσοληψίας.

«Μία Κυριακή οί μαθηταί του Φάουστ ήγαν να γευματίσουν στο σπίτι του, φέροντας μαζί τῶν και τά σχετικά κρησιά και τράφημα. Μετά τό φαγι άρχισαν να

πίνουν κι' άπάνω στο κέφι άρχισαν να συζητοῦν για τίς έμμορφεις τῶν γυναικῶν. 'Ενας από τῆ συνοτροφία θυμήθηκε τότε τήν ώραϊαν 'Ελένην του Μενελάου κι' εξέφρασε τόν πόθο του να τήν έβλεπε μία στιγμή έτσι ὅπως τήν περιέγραψε ο 'Ομηρος.

«'Ο Φάουστ θέλοντας να δείξῃ τῆ διαβολική του δύναμι ὑποσχέθηκε στοῦ; μουσαφίρους; του σπουδαστῶ; να καλέσῃ τήν ώραϊαν 'Ελένην από τόν 'Αλλον Κόσμον, τους έσύστησε ὅμως να μή κινήθουν καν όταν αὐτή θα παρουσιάζετο. Πραγματικῶς γάρ; εις τήν βοήθειαν του διαβόλου, ο δόκιμος εκάλεσε τήν ώραϊαν 'Ελένην και ή σύζυγος του Μενελάου. 'Η έρωμένη του Πάριδος, ή θυγάτηρ τῆς Λήδας, ή πενταμόρφη ώραϊα 'Ελένη, φανερώθηκε μπροστά τῶν φεγγολοῦσαν από έμμορφιά ! 'Ο δυστυχισμένος Γερμανοῦ; σπουδασταί έμειναν με άνοιχτό τό στόμα. Δέν έτόλμησαν ὅμως να έγγίσουν τό έφανισθέν δράμα τῆς ώρας; 'Ελένης; Κι' όταν τό δράμα έξφανισθῆ, οί σπουδασταί έμειναν κατάπληκτοι δι' ότι συνέβη.

«Τῆ νύχτα τῆς ίδιας αὐτῆς ήμέρας ή ώραϊα 'Ελένη παρουσιάσθησεν εκ νέου τα μεσάνυχτα στον Φάουστ, ενώ βρισκοταν ἴδιος του στο σπουδαστηριό του. 'Ηταν υπερόχος ώραϊα, γοητευτικῶ; ώραϊα, πάγκαλος !...»

«'Ο Φάουστ δέν μπόρεσε να συγκρατηθῆ μπρὸς στην θεία έμμορφιά τῆς γυναικῶς αὐτῆς. 'Επώθησε ν' ἀκολούθῃ τήν ώραϊαν 'Ελένην, να φιλήσῃ τα τρινησαφυλλέντι της μύγουλι, τι αιματόχροα χείλη τῆς, να φεγγολοῦ, άσφαρτερ; τῆς μιλια. 'Επώθησε να σφιξῇ τῆν άγκάλην του τό θεϊον της σῶμα. Καί ο πόθος του αὐτοῦ; εξεπληρώθη. 'Ο διάβολος; τοῦ παρέδωκε τήν ώραϊαν 'Ελένην και ή νύξ; αὐτή ή έρωτική παρήλθεν ὡ; έν δνείφῳ !

«'Αποτέλεσμα τῆς έρωτικῆς αὐτῆς νυκτῆς ὑπήρξεν—ὡς αναφέρει ή σχετική αὐτή παράδοσις— ή γέννησις ὀρειοτάτου τέκνου. Τοῦ τέκνου τῆς ώραϊας 'Ελένης; και του Ι. Φάουστ, του Γιούστου Φάουστ ! Τό βρέφος εκόμισε μία νύχτα εις τόν Φάουστ ο 'Ιδιος ο Μεριστοφελής εκ του 'Αλλου Κόσμου ὅπου γεννήθη !...»

«Αί ήμέρες ὅμως περνοῦσαν. Περνοῦσαν τά χρόνια...Και ο Φάουστ άρχισε να σκέπτεται με συντριβή τό σφάλμα του. Μετανοοῦσε για τό συμβόλαιον που έκαμε με τό διάβολο. 'Η συνείδησί του τόν έτρεπε, δέν ζητοῦσε πια τίποτε από τόν συνέταχτόν του, τόν Μεριστοφελή, δέν ήθελε οὔτε να τόν άντικρύσῃ πια, εκλαίει οδύροτο!

«Μία νύχτα ο Φάουστ επώθησε να έπισκοπῆ τόν 'Αδη. 'Εκάλεσεν τόν Μεριστοφελήν, τόν ὅποιον είχε καιρό να ιδῃ και τοῦ εξέφρασε τήν έπιθυμίαν του. 'Ο Μεριστοφελής τοῦ έδωσε συνοδόν του τόν Βελζεβούλ και όταν έφθασαν τά μεσάνυχτα, ο Βελζεβούλ τόν τῶν μετεορόφωσεν εις πύθρον και τόν έπηρε μαζί του. 'Εφθασιν στον 'Αδη και ο Φάουστ έπλανήθη εις αὐτόν και ειδε τά μαρτύρια και τάς ὀδύνας τῶν κολασμένων. Τό θαῦμα ήτο φορικώδες ! 'Ο Φάουστ έταράχθη. 'Οπως αναφέρει ή παράδοσις, ή θεα τῆς κολάσεως τῶν έκαμε άνω κάτω. «Αί τρικυμιαί, οί κεραυνοί, ή ομίχλη, ο καπνός, αϊ φλόγες, αϊ χιόνες και οί παγετοί», τόν ήνέγκασαν να ζητήσῃ από τόν Βελζεβούλ να άνέβουν άμέσως στην γῆν, ὅπερ και έγινε.»

Τό γεγονός; τῆς επισκέψεως του Φάουστ στον 'Αδη, εὔρεθη γραμμένο από τόν ίδιο μέσα σ' ένα βιβλίον, στο γραφείο του, μετά τόν θάνατό του.

«'Επειτα από λίγο καιρό ο Φάουστ ζήτησεν από τόν Μεριστοφελή, να ιδῇ ὅλους τοῦ; διαβόλους; μαζί, να παρελαύνον έμπροσ; του, γιατί ή ταραχή του όταν κατήλθε στον 'Αδη, δέν τόν άφαιρε να τοῦ; γνωρίσῃ. 'Ο Μεριστοφελής δέχθηκε ευχαρίστως και κατά τό μεσονύκτιον τό γραφειον του έγέμισεν από δαίμονας.

«'Ερωτῶς; παρουσιάσθησεν έμπρὸς του ο Βελιάλ, ὁ έχων μορφὴν έλέφαντος; ὀφθαλμοῦ; πυρίνου; μεγάλου ὀδόντος λευκοῦ; ὅπως τό χιόνι και ὅπισθεν, άντι ὀδῶ; τρεις κημινομένους ὄψεις;. 'Ακολούθως ο 'Ιδιος; ο Βελιάλ τοῦ παρουσίασε τόν 'Εωδόρονον, «έχοντα χρώμα έρυθρῶ; βαλάνου; τόν Βελζεβούλ, έχοντα κεφαλήν ὀδῶ; με ὀφθαλμοῦ; φοικῶδεις; και ὄραν δράκοντος; τόν 'Ασταρόθ, έχοντα μορφὴν ὄψεως; ὄδῶν πολυχρωμον; σμικροτάτους; κατακίτρινοῦ; πόδας; και κοιλίαν λευκήν και ὑποκίτρινον; τόν Σατανάν, ὁ ὅποιος ήταν ὀμοιος με ὀ.ον κεραιφόρον και είχε τήν οὐδάν γάτας; τόν 'Ανναδρῶν, έχοντα κεφαλήν σκύλου λευκοῦ και μαῦρου και τεσσάρων ὀργυγίων αὐταί; τόν Δυθιάν, ὁ ὅποιος ήταν ὀμοιος με πέδιλα τεραστίαν και τελευταίον τόν Δράκοντα, ὁ ὅποιος είχε τέσσερα πόδια, χρώμα κηρινοπράσινον, σῶμα που σπινθηροβόλους και οὐδάν βαθυκόκκινη !...»

«Αὐτοί ήσαν οί έφτά κορυφαίοι τῶν τάγματα; τῶν δαιμόνων του 'Αδου. Πλήν αὐτῶν ὅμως έπισκέφθησαν τόν Φάουστ και πλείον τῶν κατωτέρων δαιμόνων τῆς Κολάσεως; έχοντες τάς παραδόχους μορφάς ὅλων τῶν γνωστῶν και άγνωστῶν κατοίκων του ζωϊκού βασιλείου !

«'Οπως εἶπαμε ὅμως παραπάνω τά χρόνια περνοῦ-

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟ ΝΤΟΜΙΝΟ

Τό ντόμινο, τό τόσο διασκεδαστικό παιχνίδι, είναι παλαιότερον. Η ιστορία αναφέρει, ότι έφευρέθη στη Κίνα κατά τό 1120 π. χ. από κάποιον πολιτικόν άνδρα, ό οποίος τό ανέκοίνωσεν στόν αυτοκράτορα. Ο αυτοκράτορ τό βρήκε πολύ διασκεδαστικό και τό κράτησε κρυφό σ' όλη του τή ζωή. Τό χρησιμοποίησε για νά παίξει μέ τήν οικογένειά του και τό έκρυβε κατόπιν στό θησαυροφυλάκιό του. Όταν όμως απέθανε, ό υιός του, όστις τόν διεδέχθη παρέδωσε τό παιχνίδι αυτό στήν κοινή χρήση. Τήν εποχή αυτή τό ντόμινο απέτελειτο από 32 κόκκαλα έξ έλεφαντιόδοντος, αί εκ' αυτών δέ μαύρες κοκκίδες άνήρχοντο έν συνόλω εις 227, συμβολίζουσαι τόν άριθμόν των ούρανών σωμάτων. Οί δύο πεσοοί, οι έχοντες τό διπλό έξ, έλεγόντο «ουράνιοι πεσοοί», διότι αί 24 αυτών κοκκίδες παρίσταναν τι γνωστά 24 τού έτους ημερήσια. Οί δύο πεσοοί, οι φέροντες άνά δύο έκατοσ κοκκίδας, έλεγόντο «γήϊνοι πεσοοί», διότι αί τέσσαρες έν συνόλω κοκκίδες αυτών έσυμβόλιζαν τά τέσσαρα σημεια του ούράνου, άρκτον, μεσημεριαν, άνατολήν και δύσιν. Οί δύο πεσοοί, οι έχοντες τό διπλόν τέσσαρα, έσήμαιναν τας τέσσαρας θεμελιώδεις άρετας; τήν φιλιανθρωπίαν, τήν δικαιοσύνην, τήν εγγύειαν και τήν σοφίαν, όνομαζόντο δέ «άνθρώπινοι πεσοοί».

Οί δύο πεσοοί με τό 3 και 1 εκλοπόντο «αρμονικοί», διότι κατά τήν κοσμογονίαν τό έν εγέννησε τά δύο, τά δύο τά τρία και τά τρία τήν άρμονίαν τής φύσεως. Όμοίως οι υπόλοιποι πεσοοί έφεραν διάφορα όνόματα και έσυμβόλιζαν διάφορα πράγματα.

Τό σημερινόν ντόμινο, τό γνωστόν εις ήμάς; εινε άναμφιβόλως όπομιμησης τού σικινκού, με τήν μόνην διαφοράν ότι κατηγορήθησαν τά φιλοσοφικά άστρονομικά στοιχεία και διετηρήθησαν μόνον τά αριθμητικά.

Τό ντόμινο άκόμη δέ και τό σκάκι εινε κοινότητα και σήμεραν στήν Κίνα, παίζονται δέ όχι πρός κέρδος χρημάτων, αλλά πρός άνακούφιον τού πνεύματος. Προς κέρδος χρημάτων παίζονται στήν Κίνα οι κύβοι (ζάρια), και τα γνωστά και ει; ήμας παιγνιόχαστα.

Ο Παλαίος

σαν, τά είκοσι πεσοοι έτη τής ονομολογήσεως ζωής τού Φάουστ μετ τοι διαβόλου προσήγγιζον εις τό τέμα των και ό δυστυχής δάκτωρ, βλέπων εαυτόν παντελώς ύποκειμένον τόν διαβόλον και έξαρτάμενον άπ' αύτόν, έθλίβετο και έμεγαλοχούσε· άλλ' ή εποχή τής κατωδής έπήλχετο φοβερά.

» Έφθασε τέλος και τό 24ον έτος τής ζωής τού Φάουστ. Τήν τελευταίαν εβδομάδα τού έτους αύτού παρουσιάστηκε στόν Φάουστ ό Μεφιτοφελής, τού έδειξε τό συμβόλαιον και τού ελεγε νά έτοιμασθή για τό πάργ τήν ψχή. Ο Φάουστ έγινε έξω φρενών. Τρομερά άπελπίσθη νέν κατέλαβε. Κάθε μέρα τής εβδομάδας αυτής τού περνούσε τόν άφηνε και πλέον άπελπισμένο. Έφθασε τέλος ή τελευταία ήμέρα. Κατά τά μεσάνυχτα, οι μαθηται τού Φάουστ είχαν άποσυρθή ει; τούς θαλάμους των όπως άνακαυθούν. Ο Διαβόλος; μετέβη τότε στό γραφείο τού δόκτορος; Φάουστ».

«Ήταν ή ώρα δαδεκάμιση τής νυκτός, λέγει ή παράδοσις, ότι άρχισε έξαφνα νά φυσή μέγας και σφοδρός άνεμος κατά τής οικίας; κλονίζας αύτην πανταχόθεν, όσάν νά ήθελε νά τήν τινάξη εις τον άέρα, νά τήν άνατρέψη και νά τήν καταστρέψη δλόκληρον. Οι μαθηται τού Φάουστ έξύπνησαν άμέσως, πήδησαν κάτω άπ' τά κρεββάτια τους και μη γνωρίζ ντες τί συμβαίνει, φοβόμενοι δέ έπι πλέον τρομερά, άρχισαν νά άλληλοκατηγορούναι και νά ύπομένουν. Τό πρωί τέλος εισελθόντες εις τόν θάλαμον τού Φάουστ δέν εύρηκαν εντός αύτου τόν διδάσκαλον των. Ο θάλαμος ήταν άδειος. Τό πάτωμα γεμάτο αίμα, πισπιλάματα δέ έγκεφάλου γύρω στους τοίχους, όσάν νά τά είχε σκορπίσει ό ίδιος ό Σατανάς. Έπίσης; βρέθησαν εντός τού θαλάμου τά μάτια τού Φάουστ και μερικá από τά δόντια του! Τό θέαμα ήτο φοβερόν! Τό σώμα τού Φάουστ εύρεθη εκτός τής οικίας; εις φοβερά κατώστασιον. Ο Διαβόλος; τού είχε συννρίψει τήν κεφαλήν και θραύσει τά όστα!»

Αυτά αναφέρει περί τού δόκτορος; Ι Φάουστ ή Γερμανική παράδοσις. Η παράδοσις; αυτή όφειλομένη εις τόν Γερμανόν Βίνταμ, όστις; εινε ό συγγραφεύς; τής, έκαμε μεγάλο χρώτο κατά τόν μεσαιώνα.

Ο Φάουστ, όστις; εινε κατά μερικους; ό ξερος; τών έφευρετών τής τυπογραφίας; έμελε νά διαιδραματίση σπουδαίον πρόσωπον έν τή δραματική φιλολογία. Τό τραγικόδες συναξάρι τού Βίνταμ, εκ του όποιου ελάχιστα τεμάχια έδημοσιεύσαμεν εδώ, έγινε ή πηγή πληθους; δραμάτων. Τά σπουδιαιότερα όπως; έξ αυτών εινε ό κατά τό 1589 διδχθηεις έν Άγγλία «Φάουστ» τού δραματικού ποιητού Μαρλοσε; και τό μέγα τού παρελθόντος αιδώος; ποιητικόν άριστόργημα; ό «Φάουστ» τού Όλυμπίου Γκαίτε. Ο έρευνητής

ΑΝΔΡΕΑ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΥ

ΑΝΕΚΔΟΤΟΙ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

(Συνέχεια εκ τού προηγουμένου και... τέλος)

Βραδύτερον κατά τά 1844 ό θάνατος; τού πατρός; μου με ύπεχρώσε; ν' αναλάβω τήν διεύθυνσιν τής οικογενείας; και τήν διαχείρησιν τής περιουσίας; τής. Ήμουν τότε 34 έτών και ουδέμίαν είχαν γνώσιν ύποθέσεων. Ο πατήρ μου ουδέποτε; μ' έδίδεσε; τά συμφάροντα τής οικογενείας. Μέγα σφάλμα έξ ου κατόπιν όφελήθην ίνα άνατρέψω; δεόντως; τήν ιδίαν μου οικογένειαν, άλλ' όπερ τότε έγένετο; μοι άφορμή δυσκολιών και καταστροφών; διότι άπειρος; διευθυντής; και διαχειριστής; έν τώ βραχεί; διαστήματι καθό διηύθηνα τήν περιουσίαν; προσέβην; μετά των ξένων εις συμβιβασμούς; οτινες; πάντες; σχεδόν άπέβησαν; πρός; βλάβην τής οικογενείας; μου.

Κατά τό 1845 εταξείδευσα; εις Κρήτην. Μόνος; μου σκοπός; ήτο να εύρω; άνοήτους; παιδιευμένους; μεθ' ών; ν' αναγνώσω; και εξετάσω; τά ποιήσεις; των Κρητών; νά μάθω τήν διάλεκτον; των; να συλλέξω; όσας; άλλες; δυνηθώ; ποιήσεις; των γεγραμμένας; εις; τήν δημόδη; ελληνικήν; νά τά σπουδάσω; και κατόπιν; νά εκδώσω; καλήν; τινα; αυτών; συλλογήν.

Κατά τήν περιουσίαν; μου έκείνην; έπισκεψέην; πριν; ή μεταβώ; εις; Κρήτην, τος; Πάτρας, τό Μεσολόγγιον, τήν Κόρινθον, τόν Πειραιά, τας; Αθήνας; και Σύρον. Η έντύπωσις; ήν; τότε; μοι; ένεποίησε; τό ελληνικόν; ένθος; ειναι; δυο; οι Έλληνας; ειπίν; όμάς; γραμματικόν; συλλόγου. Μετά; είκοσιν; έτη; ή παρούσα; των ανθρώπων; τούτων; τού συλλόγου; ήδη; ήμετέρων; διοικητών; έν; τή; γενεθλία; μου; νήσφ; επεκύρωσε; ήν; περί; αυτών; είχαν; σχηματίσει; ιδέαν. Η κατά; προτίμησιν; αυτών; επίσημη; ειναι; ή γραμματική; Αιωνίως; σπουδάζουσι; τήν; γραμματικήν; ου; μόνον; τήν; γραμματικήν; τής; γλώσσης; των; ήν; παραμελούσι; προσποιούμενοι; ότι; τήν; περιφρονούσιν; άλλά; τήν; τής; αρχαίας; ελληνικής; και; επειδή; δέν; δύναται; να; όμιλήσωσι; τήν; γλώσσαν; ής; σπουδάζουσι; τήν; γραμματικήν; ούτε; νά; εφαρμόσωσι; τήν; γραμματικήν; ταύτην; εις; τήν; ζωαν; αυτών; γλώσσαν; ήν; περιφρονούσιν; έπλασαν; τεχνικήν; τινα; γλώσσαν; ήτις; δέν; εινε; ούτε; αρχαία; ούτε; νέα; και; ήν; όλίγον; έννοις; ό λαός; και; ουδέμία; ελληνική; καρδία; αισθάνεται; άλλ' ήτις; έχει; και; αύτους; τό; πλεονέκτημα; ότι; έγένετο; επί; τής; βάσεως; τής; περιποθήτου; αυτών; γραμματικής.

Ήσάμ; ολίγας; ποιήσεις; έν; κοινή; γλώσση; ήδυνήθη; να; συλλέξω; κατά; τήν; περιουσίαν; μου; έξέλιγην. Έν; Κρήτη; (εις; τά; Χανιά; ουδέ; ευρον; πεπαιδευμένον; έννοώ; Κρητά;) δύναμίαν; να; με; βοηθήσιν; εις; τήν; ανάγνωσιν; και; σπουδήν; των; Κρητικών; ποιήσεων; ής; είχαν; φέρει; μετ'; έμού; εκ; Κεφαλληνίας.

Περί; τού; Χανίου; μόνης; πόλεως; τής; Κρήτης; ήν; έγώ; είδον; όλίγα; γινώσκω; νά; σάς; είπω. Περιετοιχισμένη; ύπό; τών; Ένετών; εις; όλο; πώλες; αίτινες; ώδήγηον; εις; τό; έσωτερικόν; τής; χώρας; τήν; μίαν; έξ; αυτών; έν; καλή; καταστάσει; και; διά; τούτο; παρ'; αυτή; εστάθη; ένας; στίφος; στρατιωτών; Όθωμανών; πρός; είσπραξιν; των; τελών. Αλλά; ουδέν; εισέπραττο; διότι; ή; έτέρα; καταστραμμένη; ύπό; τού; χρόνου; και; τούτου; έννεκα; μη; φρουρουμένη; άφινε; να; διέχρονται; έλευθέρος; πάντα; τά; διά; τό; έσωτερικόν; τής; νήσου; εμπορεύματα. Τά; άνεκδότουν; τούτου; χαρακτηρίζει; άροκύντως; τήν; Τουρκικήν; ραθυμίαν. Αι; γαλί; και; οι; νεκροί; κύνας; και; άλλα; όμοια; πτώματα; έφορμμένα; εις; τό; μέγαρον; τού; Διοικητού; ειναι; έτερον; χαρακτηριστικόν; σημείον; τής; γενη; ρακίας; και; εξησθημένης; εκείνης; φυλής.

ΣΗΜ. «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ». — Η; αυτοβιογραφία; τού; ποιητού; Ανδρέα; Λασκαράτου; ή; δημοσιευθείσα; εις; τήν; έν; Αλεξανδρεία; εκδοσίμην; «Εθνηκόν; Βιβλιοθήκην»; τού; Ν. Μαραγάκη; σταματά; δυστυχώς; εις; τό; σημερινόν; αυτό. Η; «Εθνηκόν; Βιβλιοθήκην»; συνέχισε; τήν; εκδόσιν; τής; κατόιν; εις; τας; Αθήνας; χωρίς; νά; δημοσιεύσει; συνέχισιν.

Κατά; τας; πληροφορίες; μας; άπηγόρευον; τό; τούτο;ν; ό; ίδιος; ό; Λασκαράτος; έξοργισθείς; διά; τήν; μετάγραφην; τής; αυτοβιογραφίας; του; εις; ελληνικήν; καθαρεύουσαν; ή; όποία; κατώστρεψε; πράγματι; και; τό; ύφος; και; τήν; χάρη; τού; ποιητού. Ο; Λασκαράτος; εις; συστροφή; μάλιστα; εις; τήν; Μαραγάκη; δι'; επιστολής; του; δημοσιευθείσας; στό; «Μπουκέτο»; νά; μη; τόν; μεταγράσει; εις; καθαρεύουσαν; διότι; θα; παρουσιάζετο; έτσι; σαν; «καραϊωμαίνος». Ο; Μαραγάκης; τόν; καθήκουσε. Τόν; μετέφρασε; όποιος; τόν; μετέφρασε; και; τόν; παρουσίως; «λογιώτατον»... ύπερνατραγωμένον; άγνώριον!

Παρ'; όλα; ταύτα; τό; «Μπουκέτο»; εστάθηκε; τυχερό; και; ό; άξιολη; να; δημοσιεύη; στό; τό; προσέχει; φίλλο; γνήσιον; και; ενδιαφέρουσαν; ύπερτορον; αυτοβιογραφίαν; τού; Λασκαράτου; λεπτομερεστάτην; και; διαστρωματωμένην; γοαμένην; εις; τήν; δημοδή.

Τήν; αυτοβιογραφίαν; αυτήν; ειχε; τήν; εγγενή; καλοσύνη; νά; μίς; παραδώσθ; ό; έν; Πειραιεί; λόγιος; και; διδάσκαλος; κ. Αντωνιάτος; Κεφαλή.

Πλήν; τής; αυτοβιογραφίας; αυτής; ή; όποία; αρχίζει; από; τά; νεανικά; έτη; τού; Λασκαράτου; και; φθάνει; μέχρι; τών; τελευταίων; του; ήμερών; εύρίσκειται; άκόμη; και; εις; χείρας; τού; νιού; του; και; έτι;σας; πολύ; πολύ; σύντομος. Η; ύπό; τό; κ. Αντωνιάτου; παραχωρηθείσα; εις; τό; «Μπουκέτο»; εινε; ή; πλέον; ενδιαφέρουσα; τήν; έχει; δέ; σχολιάσει; ό; ίδιος;).